

2017 - Anul tribuniștilor memorandiști (XIV):

Cauza revoluției române de la 1848 se pierde în negura veacurilor – „Primăvara Popoarelor” și „Revolta poezilor”!

1848
1849

**Cauza revoluției se pierde
în negura veacurilor!**

**Uneltitorii ei sunt optsprezece
veacuri de trude, suferințe și
lucrare a poporului român
asupra lui însuși. (1850)**

Nicolae
Bălcescu

Teama, bănuiala, neîncrederea
va marca pentru mult timp relațiile,
dintre români și maghiari

Printemps des peuples
- Primavera dei popoli -

Prin unirea Transilvaniei cu Ungaria
românilor li se dădea de înțeles că ...
încetau să mai fie o națiunea tolerată
și că toți căpătau drepturi pe care le
aveau și membrii celorlalte națiuni; nu
mai erau unguri, sași, români și secui
ci doar cetățeni ai noii
Ungarii unitare!

Clivajul societății ardelenne 1848

Astăzi, elevii învață că națiunea este o comunitate etnică care locuiește pe un teritoriu bine delimitat geografic, caracterizându-se prin câteva elemente comune: limbă, tradiții și obiceiuri și trecut istoric. Națiunea include poporul și diaspora (poporul din străinătate), prin noțiunea de popor înțelegându-se toți locuitorii dintr-un stat național.

Sec. XVIII, a fost definit în istoria lumii ca „secolul națiunilor”, Europa fiind bulversată de războaie, unele state prăbușindu-se (Sfântul Imperiu Roman, Spania, Portugalia) iar altele ridicându-se (Imperiul Britanic, Imperiul German și America). În 1813, a avut loc chiar „Războiul Națiunilor” sau „Bătălia de la Leipzig” în care Napoleon I a fost învins de armata unei coaliții de șase state. În 1848, revoluția a izbucnit în Franța, fiind o revoltă a burgheziei ce s-a răspândit în toată Europa, împotriva statelor supranaționale. Deșteptarea naționalismului european a fost numită „Primăvara Popoarelor” – „Printemps des peuples” – „Primavera dei popoli”. Revoluțiile române de al 1848-1849 au reprezentat una din cele mai importante etape în procesul de afirmare al națiunii române, încadrate logic în procesul revoluționar european. Dacă revoluția din Moldova a fost una pașnică, fiind supranumită și „Revolta poezilor”, cea din Țara Românească condusă de un guvern revoluționar provizoriu s-a confruntat cu trupele reacționarilor și a fost înăbușită numai de armata otomană, rușii și turcii netolerând un focar revoluționar în granițele imperiilor lor. Transilvania, în schimb, a cunoscut nu una ci două mari revoluții: cea maghiară, susținută de burghezia maghiară revoluționară condusă de Kossuth, și revoluția română. Nu toți maghiarii au agreat ideea unirii Transilvaniei autonome cu Ungaria, chiar poetul Sandor Petöfi fiind împotriva acestei hotărâri.

Mișcarea revoluționară izbucnită, la Viena (în martie 1848), s-a răspândit rapid în Ungaria, revoluționarii maghiari dorind să-și formeze propriul stat național independent de Austria. Burghezia maghiară revoluționară bine înarmată, militând pentru o maghiarizare și omogenizarea forțată, și-a atras rapid nemulțumirea și opoziția minorităților, inclusiv a românilor și a sașilor. Românii transilvăneni au aderat la programul revoluționar național, rămânând fideli Casei de Habsburg, fiind împotriva unirii Transilvaniei cu Ungaria. Liderii românilor au înțeles că formarea unui stat maghiar național ar fi însemnat perpetuarea stării existente, în care majoritatea populației (reprezentată de români) să rămână fără drepturile politice și sociale solicitate permanent. Ideea creerii statului național maghiar a unit românii la Blaj, Adunarea de la Blaj fiind momentul istoric care a catalizat națiunea română în definirea viitorului său. Marea adunare națională a românilor de la Blaj (3-5/15-17 mai 1848) a reluat ideile din „Supplex Libellus Valachorum” elaborând un program politic care s-a afirmat și susținut până în 1918; toate revendicările de la 1848 au fost reluate și au rămas actuale permanent în tot acest timp, ele continuând mișcarea petiționarismului.

Nicolae Bălcescu susținea (în 1850) că: «Revoluția română de la 1848 n-a fost un fenomen neregulat, efemer, fără trecut și viitor, fără altă cauză decât voința întâmplătoare a unei minorități sau mișcarea generală europeană. (...) Cauza ei se pierde în negura veacurilor. Uneltitorii ei sunt optsprezece veacuri de trude, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși».

Istoricul Liviu Maior susținea că războiul civil din Transilvania – consecință a celor două revoluții (maghiare și române din anii 1848-1849), a «deschis o rană greu de vindecat, un clivaj al societății ardeleni (...) urmele cele mai grave le-a lăsat, fără îndoială, confruntarea româno-maghiară, soldată cu peste 40.000 de morți, sate întregi distruse, peste 200 de biserici arse și alte pagube materiale greu de evaluat. Din acest moment românii și maghiarii au întors spatele dialogului, acuzându-se reciproc. Teama, bănuiala, neîncrederea va marca pentru mult timp relațiile dintre ei»

Omul de știință italian Mario Ruffini prezenta, în lucrarea „Istoria Românilor din Transilvania” (1993), implicarea reprezentanților celor două biserici naționale la Blaj (1848): «Cei doi episcopi, în pastoralele lor, care constatau rezultatele adunării, nu vorbeau de revendicările naționale, ci numai de plângerile care puteau fi satisfăcute în măsura intereselor statului. Totuși fusese ales un comitet provizoriu în care erau reprezentate toate categoriile sociale (...) Cei doi episcopi îndemneau pe țărani la respectarea legilor, dar în timp ce Șaguna declara că împăratul dorea abolirea totală a servituților și că seniorii doreau o îmbunătățire a condițiilor de viață a țăranilor români și a clerului lor, Leményi, al cărui trecut de atașament față de acea nobilime feudală de care aparținea era cunoscut, la 14 iunie se plângea că adunarea fusese ținută în alt fel decât cel ordonat și că țăranii veniți la Blaj s-ar fi datat la acte de violență, dacă n-ar fi fost lăsați să vină. Între timp, la Cluj, la 29 mai, dieta, în care românii erau într-o însemnată minoritate, proclamase reunirea Transilvaniei cu Ungaria, și românilor li se dădea de înțeles că acum încetau să mai fie o națiunea tolerată (...) și că toți căpătau drepturi pe care le aveau și membrii celorlalte națiuni; nu mai erau unguri, sași, români și secui, ci doar cetățeni ai noii Ungarii unitare. Dar episcopul unit intervenea numaidecât, de teamă că n-ar mai putea să-i reprezinte pe români, întrucât ortodocșii erau într-un număr mult mai mare, ca să declare că la dieta de la Cluj nu se declarase că românii în privința

religiei formau un singur corp, ci doar că uniții și ortodocșii trebuiau să se considere ca frați având aceleași drepturi. Începeau astfel neînțelegerile chiar a doua zi după adunarea de la 3 mai, în timp ce apăreau și alte dificultăți. Existau în afara românilor din Transilvania, și cei din Banat, din Crișana și din Maramureș, care la adunarea de la Blaj nu trimiseseră decât niște reprezentanți și nu se simțeau legați de deciziile care fuseseră luate acolo. Acești români aveau problemele lor particulare și la ele se gândeau mai mult decât la problema unității naționale. Așa cum românii din vechiul așezământ de origine căutau să smulgă sașilor o declarație de egalitate, tot așa și cei din Banat și din Crișana erau preocupați să scape de dependența ecleziastică și scolastică a sârbilor și ajungeau să considere că ungurii pot, să le fie aliați în lupta lor, deși era greu de văzut care ar fi temeiul acestei credințe. De aceea, '48-ul lor este îndreptat împotriva sârbilor și asistăm la constituirea unui comitet al lor la Pesta care în numele regiunilor Arad, Bihor, Torontal și Crișana trebuia să prezinte la curte o petiție în care se cerea reunirea ortodocșilor din aceste părți cu ortodocșii din Ungaria. Cât de departe erau acești români față de frații lor din Transilvania, se vede din faptul că în petiție declarau că nutreau sentimente de afecțiune față de unguri, „frații maghiari”, spune documentul, și se ofereau să accepte limba ungară (pe care românii din Transilvania n-o voiau decât în satele cu majoritate ungurească) și, dacă ar fi obținut separarea de sârbi, cereau un vicariat de mitropolie doar pentru români (...). Deosebirea celor două mișcări românești din Transilvania și Banat devine și mai evidentă, când mișcarea bănățeană ia un caracter activ și mai energic prin opera unui jurist și profesor Eftimie Murgu (...); el dezaproba orice legătură cu mișcarea transilvăneană și denunța „mașinațiunile acelor care ațâțând poporul asupra ungarilor, caută a-l atrage asupra lor pentru a-l face dușmanul Ungariei (Iorga)».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2017-anul-tribunistilor-memorandisti-xv-125123.html>

← → ↻ www.tribuna.ro/stiri/cultura/2017-anul-tribunistilor-memorandisti-xv-125123.html E-mail Telefon Facebook

Arhiva Anunturi online Tribuna sporturilor Publicitate Redactia Tipotrib

Hai la noi pentru flori.
Oferim GRATUIT
transplantarea.

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2017-Anul tribuniștilor memorandiști (XV): Share 0 Twitter 0 Share New

📅 10.04.2017 00:47 📄 107 vizualizari 💬 0 comentarii